

Ha Melich ur jobban ismerné a pannonhalmi alapítólevél irodalmát, nem melegített volna föl ujakként rég letargyalt ellenvetéseket, a melyek sokkal inkább bizonyítják ezen oklevél primitív, kezdetleges, régi voltát, mint késői hamisított voltát. Épen régisége mellett szólnak az aecclesie, a Michahel, a curtis, a libra auri. Csak nem tagadja Melich ur, hogy Szent István korában ismerték, kivált külföldiek, az Ungari nevet? A fejletlen kancelláriai stílusra s egyszersmind régiségére vall az az ingadozás is, a melyet Melich ur ellenmondásoknak minősít és a pannonhalmi Szent László-féle összeírás hitelességének rovására aknáz ki, hogy t. i. a király az oklevélben hol egyes, hol többes számban szól.

Én a pannonhalmi alapítólevelet nem ügyvédként, hanem tudományos meggyőződésemmel teljes erejével védem a hamisság vádjá ellen, nem kegyeletből, hanem az igazság hitével, annál inkább, mert ismerek elég hamis oklevelet, a melyeknek kritikáimai egyáltalán nem illenek rá a pannonhalmi alapítólevélre.

Dr. Erdélyi László.

FOLYÓIRATOK SZEMLEJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny XXVIII. évfolyamának 1. füzetében** (1904 január) *Simai* Ödön Gyöngyösi Kemény Jánosának a M. Nemz. Múzeumban őrzött kéziratát ismerteti. — A **3-ik füzetben** (1904 márczius) *Bayer* József »Hamlet és Romeo és Julia meséje a magyar ponyván« című dolgozata olvasható, mely végső soraiban a ponyva termékek gondos összegyűjtésének fontosságát fejtegeti.

Az **Erdélyi Múzeum XXI. kötetének 1. füzetében** (1904 január 15) *Lukinich* Imre Bethlen Elek erdélyi főúr könyvtárát ismerteti az 1683-ból fennmaradt katalogus alapján. — A **3. füzetben** (1904 márczius 15) *Szádeczky* Lajos az erdélyi múzeumegylet keletkezésére vonatkozó adatokat foglalja össze.

A **Grafikai Szemle XIV. évfolyamának 2. és 3. számaiban** (1904 február és márczius) *Pierre Morteau* tanulmánya olvasható a középkori írástudókról és könyvtárakról László Dezső fordításában.

Az **Irodalomtörténeti Közlemények XIV. évfolyamának 1. füzeté** a következő tartalommal jelent meg: Dr. *Dézi* Lajos, A magyar irodalomtörténeti kutatás feladatairól. — *Császár* Elemér, A deákos iskola (I. közl.) — *Loósz* István, Adatok Kemény Zsigmond »Zord idő« cz. regényének forrásához (I. közl.) — **A d a t t á r:** *Balkányi* Kálmán, Ifj. Péczeli József levelezése íróbarátaival (I. közl.) — *Baros* Gyula, Radványi verseskönyvek (III. közl.) — *Kemény*

Lajos, Alvinczy Péter életéhez. — *Kemény* Lajos, Wesselényi Ferenc nádor ellen írt pasquillus. — *Sz. K.*, Gyöngyösi Murányi Venusához. — *Győre* János, Arany János két levele Abonyi Lajoshoz. — Irodalomtörténeti repertorium *Hellebrant* Árpádtól.

A **Századok XXXVIII. évfolyamának 1—3. füzetei** (1904 január-márczius) az újabb történeti irodalom bibliografiai ismertetését is tartalmazzák.

II.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK.

Deutsche Literaturzeitung. XXV. évfolyam 1. szám (1904 január 9): Joh. *Ficker*, Druck und Schmuck des neuen evangelischen Gesangbuchs für Elsass-Lothringen. — **2. szám** (1904 január 16): Franz *Falk*, Beiträge für Rekonstruktion der alten Bibliotheca fuldensis und Bibliotheca laureshamensis (Jakob Schäfer). — Yearbook of the Bibliographical Society of Chicago 1902—1903. — **4. szám** (1904 január 30): Paul *Schwenke*, Die Donat- und Kalender-Type (Karl Schorbach). — **5. szám** (1904. február 6.): Beiträge zur Bücherkunde und Philologie, August Wilmann zum 25. März 1903 gewidmet (Karl Geiger). — G. Th. *Ritche*, A List of Lincolniana in the Library of Congress. — **6. szám** (1904 február 13): K. O. *Meinsma*, Middelieuwsche Bibliotheken. — **7. szám** (1904 február 20): H. *Omont*, Une bibliothèque au XIIIe siècle. — **8. szám** (1904 február 27): Charles *Sury*, Le Catalogue de la bibliothèque de l'Université libre de Bruxelles. — **9. szám** (1904 márczius 5): Alfred *Claghorn Potter*, Descriptive and historical notes on the Library of Horvard University. — **11. szám** (1904 márczius 19): Emil *Jaeschke*, Die Stadtbücherei Elberfeld (Gottlieb Friezt). — **12. szám** (1904 márczius 26): A. *Ungherini*, Incendie de la Bibliothèque de Turin.

La Bibliofilia. V. évfolyam 9—10. füzet. (1903 deczember, 1904 január): Un nouveau manuscrit de la Fleur des Histoires de Jean Mansel. — G. *Castellani*, Una edizione anconitana del 1527. — Hugues *Vaganay*, Amadis en français. — Carlo *Fрати*, Elenco bibliografico degli scritti di Bernardino Peyron. — Ernesto *Spadolini*, Un codice di Mario Filalfo. — **11—12. füzet** (1904 február-márczius): G. *Boffito*, Il Commento inedito di Cecco d'Ascoli all' Alcabizzo. — D. *Marzi*, Intorno all' Archivio Vaticano ed agli Archivi di Stato Italiani. — Luigi *Ferrari*, Gli Incunaboli della R. Biblioteca Universitaria di Pisa.

Le Bibliographe Moderne. VIII. évfolyam 42—43. szám (január-április): L. *Dimier*, Les Heures de Catherine de Médicis. — Alfred *Leroux*, De quelques améliorations possibles dans l'organisation et le fonctionnement des archives provinciales. — Léon *Lecestre*,

Table alphabétique de la »Chronologie militaire« de Pinard. — Ch. *Mortet*, Le fonds scandinave à la bibliothèque Sainte-Geneviève. — Chronique des archives: France. Grande-Bretagne. — Chronique des bibliothèques: Allemagne. Autriche-Hongrie, France. Portugal. — Chronique bibliographique: Bibliographie des sciences sociales et politiques. Bibliographie de la littérature comparée. Bibliographies provinciales françaises. Bibliographie de Schongauer. Bibliographie de Sainte-Beuve. — Bibliographie de L. Alamanni. Bibliographie bulgare. Exposition du livre moderne à Anvers. La société bibliographique de Chicago. Publications du »Grolier Club.« VI. réunion de la société bibliographique italienne. — Comptes rendus: D. Ja. Samokvasov, Tsentralizatsii gosudarstvennykh Archivov Zapadnoi Eoropi. sozaji s arkhivnoi reformoi v Rossii; Russkié-Arkhivi i Tsarskii kontrol prikazuoi slujabi v XVII. viékié; Arkhivnoé diélo v Rossii (H. S.) M. Ranson, Rapport au conseil municipal au nom de la 5-e commission sur la réorganisation de l'assistance publique. Auguste Molinier, Les archives de l'assistance publique au conseil municipal. (H. S.) Frédéria Lachèvre. Bibliographie des recueils collectifs de poésies publiés de 1597 à 1700. (H. S.) Nicolas Aurique R. i. L. Ignacio Silva, Eusayo de una bibliografia historica i jeografica de Chile (H. S.) Dr. C. A. Bächtold, Fach-Katalog der Schaffhauser Stadtbibliothek. Dr. H. Boos, dr. K. Henking, Verzeichnis der Inkunabeln und Handschriften der Schaffhauser Stadtbibliothek. (H. S.) Apponyi Sándor gróf, Hungarica II. k. (J. Kont.) Ernst Voulliéme, Der Buchdruck Kölns bis zum Ende des XV. Jahrhunderts (H. S.)

Rivista delle Biblioteche e degli Archivi. XIV. évfolyam. 9. szám (1903 szeptember): VI. Riunione della Societa Bibliografica Italiana. — Curzio *Mazzi*, Il Museo Civico di Padova. — Alipio *Alippi*, L'Archivio della Famiglio Giraldis della Rovere in Mondolfo. — Carlo *Biagi*, Insetti nemici dei libri. — Per la Biblioteca Nazionale di Firenze; i progetti esposti. — 10–11. szám (1903 október-november): E. *Rostagno*, La mostra degli »Autografi« di »Vittorio Alfieri« nella R Biblioteca Mediceo-Laurenziana. — Attilio *Mori*, Cronaca della VI. Riunione della Società Bibliografica Italiana tenuto in Firenze dal 20 al 24 ottobre 1903. — Carlo *Papini*, Sulle moderne applicazioni elettro meccaniche in sussidio dei servizi di trasmissione e di distribuzione dei libri e manoscritti nelle biblioteche pubbliche. — Curzio *Mazzi*, Le fonti dell' antico costume italiano. — 12. szám (1903 deczember): Giuseppe *Fumagalli*, La scuola del libro a Milano. — Giuseppe *Castellani*, Bandi, editti e tariffa monetarie a stampa.

Zeitschrift für Bücherfreunde. VII. évfolyam, 10. füzet (1904 január): Hans *Landsberg*, Deutsche literarische Zeitgemälde. Parodien und Travestien (II. közl.) — Erich *Ebstein*, Bürger-Bilder. —

Ernst *Rowe*, Siebzehn Druckfehler in Verfassernamen. — Georg *Mader*, Ernst Kreidolf und seine Exlibris. — *11. füzet* (1904 február): Carus *Sterne*, Mercurius, der Schriftgott, in Deutschland. (I. közl.) — C. A. *Grumpelt*, Bücherliebhaberei und Bücherauktionswesen. — Otto v. *Schleinitz*, Die Bibliophilen: John Passmore Edwards. — *12. füzet* (1904 márczius): Ernst *Müller*, Das Schiller-Museum in Marbach. — C. *Sterne*, Mercurius etc. (II. közl.) — Ernst *Consentius*, Vom Büchermarkt im alten Berlin. — Leopold *Hirschberg*, Ein Silhouettenfund. — Jacob *Schnorrenberg*, Aus der Sammlung Heinrich Lempertz: die Bibliothek. — Paul *Adam*, Das sinngemässe Restaurieren alter Einbände.

Zentralblatt für Bibliothekswesen. *XXI. évfolyam.* 1—2. *füzet* (1904 január-február): Paul *Schwenke*, Zur Einführung. — Verein Deutscher Bibliothekare: 4. Jahresversammlung zu Halle am 5. und 6. Oktober 1903. — Rezensionen und Anzeigen: Dr. Otto Günther, Katalog der Handschriften der Danziger Stadtbibliothek; 2. Theil. (K. Boysen.) — *3. füzet* (1904 márczius): A. *Graesel*, Otto Hartwig †. — R. *Ehwald*, Tycho Brahe und Friedrich Wilhelm von Sachsen. — H. *Wallau*, Zu dem sogenannten Silbertypen der torganischen Druckerei des Herzogs Friedrich Wilhelm von Sachsen. — Th. *Diestel*, Bibliographische Miscellen. — Rezensionen und Anzeigen: Wouter Nijhoff, L'art typographique dans les Pays-Bas, 1500—1540 (W. L. Schreiber.) Ernst Voulliéme, der Buchdruck Kölns bis zum Ende des fünfzehnten Jahrhunderts (Gottfried Zedler).

Állandó rovatok: Umschau und neue Nachrichten. Neue Bücher und Aufsätze zum Bibliotheks- und Buchwesen (*Paul Ottó*). Antiquarische Kataloge. Personálnachrichten.

A MAGYAR BIBLIOGRAFIÁI IRODALOM AZ 1904. ÉV ELSŐ NEGYEDÉBEN.

AUGENFELD M. MIKSA. A könyvnyomda. Hasznos tudnivalók a könyvnyomda berendezéséről, vezetéséről, munkaszerezéséről, könyvelésről és egyéb teendőkről. II. bővített kiadás. Budapest, 1904. Krausz és Bendtner kny. 8-r. 92 l.

BÜCHER-VERZEICHNISS der Gross-Schenker Lesebibliothek 1903. Nagyszében, 1904. Krafft V. kny. 8-r. 15 l.

BÜCHER-VERZEICHNISS der Bibliothek des Schenker Kirchenbezirks. Nagyszében, 1904. Krafft V. kny. 8-r. 22 l.

CATALOGUL bibliotecii școlilor centrale române gr. or. din Brașov. Secțiunea I. Istorie. Aranjat și publicat cu spesele eforiei școlare de *Aurel Ciortea*. Brassó, 1903. Ciurcu és tsa kny. 8-r. 58 l.

CIORTEA, AUREL. Catalogul bibliotecii Școlilor centrale române gr. or. din Brașov. Lásd *Catalogul*.